

דוח המבקרים

אמיר שוורץ

הטובים לטיס
דני סנדרסון

אלבום

דני סנדרסון: הטובים לטיס - נבחרת שירים

טייס אוטומטי

המהדורה החדשה לאוסף הלהיטים של דני סנדרסון מזכירה כמה מהרגעים היפים בקריירה שלו, ומעוררת מחשבות לגבי פרס ישראל

לפני עידן הפלייליסטים בשירותי הסטרימינג הדרך הבטוחה להיכרות עם מוזיקאי הייתה לשים יד על אוסף שלו. מי שהציץ ונפגע כבר יצא למסע המתבקש במעמקי הדיסקוגרפיה.

גם בסוף 2021 אוספים עדיין חיים וקיימים, ו"הטובים לטיס" - נבחרת שירים של דני סנדרסון שיוצא מחר הוא מהמומלצים שבהם. זהו לא אוסף חדש, אך הוא בהחלט מעודכן ומשופר - מדובר במהדורה מורחבת על גבי תקליט ויניל כפול לאוסף להיטיו שראה אור לפני כשלושים שנה. המהדורה החדשה מאפשרת להכיר כמה מהרגעים היפים משני אלבומיו האחרונים - "לא יפירד דבר" ו"מכאן הדרך" - שהם גם הטובים, השלמים ובעיקר "הרציניים" שהוציא כסולן.

סנדרסון של האיטיזו כתב לא מעט שירים נהדרים (שזוכים פה לייצוג נאה, ובהם "שיר רועים", "פיקששתי", "אצל הדודה והדוד" ו"גלשן"), אך הוא עסק לא פחות בהצחקות שלא פעם באו על חשבון המוזיקה, והפכו את אחד מהגיטרסטים היותר גדולים שעלו פה על במה לאחר שמבכר פאנצ'ים על פני סולואים. והאיש הוא קודם כל גיטרסטיסט - ולא רק לפי הצילומים בדרך המילים המצורף לתקליט.

בעשור שלאחר מכן סנדרסון חיפש את דרכו, ובאלבום "מת לצחוק 2" מ-1994 הוא קצת הלך לאיבוד. עם זאת, האוסף החדש עושה חסד מאוחר עם אלבומי "הלא נודע" משלהי העשור הלא אחיד ההוא.

בשני אלבומיו האחרונים הוא שב ומצא את הדרך - לא מעט בזכות חבורת הנגנים שאסף סביבו, שהוכיחו שגם כשהוא ניצב בפרונט כסולן הוא נותר מנהיג להקה, כמעט כמו בימי כוורת, גזוז ודודה. "לא כדאי לי" הגזוזי והביצוע המאוחר ל"זאת שמעל למצופה" שכתב לגשש החיזור הם שניים מהרגעים היותר יפים בקריירה שלו. גרסת התקליט של "הטובים לטיס" מגיעה לאחר שסנדרסון זכה בפרס למפעל חיים מטעם אמ"י. למרות שזה מרגיש קצת כמו סיכום דרך, צריך לקוות שיהיה לה לפחות עוד פרק אחד ברמות אולפן נוסף. ואגב פרסים וסנדרסון - הגיע הזמן להעניק לאיש שעירבב בין פרנק זאפה לוודי אלן (ועוד בעברית סופר-מקורית), וחתום על כמה מרגעי השיא של הרוק הישראלי, את החשוב שבהם. יש מצב שהוא פנוי ביום העצמאות הקרוב.

בנימין טוביאס

סרט
משפחה מנצחת

הכל נשבר במשפחה

וויל סמית אולי שואף לגרוף אוסקר בטקס הקרוב, אבל זה לא הרשים יותר מדי את המבקר שלנו. בעיניו, הסרט על אביהן של הטניסאיות ונוס וסרינה וויליאמס הוא שוביניסטי, דוחה ומיותר

רטים אמורים להיות שיא התחכום, וחלקם יכולים להיות "שעת חינוך" שרק רוצה ללמד שיעור חשוב על החיים, לעודד אותנו, לטפוח לנו על השכם. זה קורה הרבה בסרטי ספורט כמו "רוקי", "שדה החלומות", "ליגה משלהן" וכו'. וזה באמת סרט שחשוב לעשות עבור הקהל הרפוק ביותר בארה"ב וסרינה וויליאמס מייצגות: נשים שחורות. כמו אופרה, כמו ביונסה, הוא אמור להיות המקבילה ל"שיר מעצים" ששומעות נשים כאלו ברגע של דיכאון. אלא שהשיר כאן מזויף.

סמית בתורו מנסה לחנך גם גברים צעירים שחורים שיצפו בסרט, אך להיות קצת יותר וויל סמית. הוא תמיד היה כוכב שחור (כבניגוד לדנול) התרחק מעיסוק בנושאים אפרו-אמריקאיים, ומיעט לגלם בחורים עניים או מהשכונות מאז הככורה שלו כ"נסיד המרליק" (וגם אז זה היה סיפור על השתלבות שלו באמריקה העשירה, במעין שיקוף שלו ושל בחירותיו). כאן הוא חושב שהוא עושה בעצם שירות לקהילה שאליה הפנה עורף, במניפסט פטרוני ומתנשא שמראה לצעירים שחורים, הראשונים מבחינה סטטיסטית ליפול לחיי פשע או לנטוש את ילדיהם הקטנים, שאפשר להיות הורים טובים ושומרי חוק. בחלק הכי מעניין בסרט הדמות שלו נכנסת לעימות עם כנופייה שחורה שמציקה לבנותיו, והסרט לכאורה בוחן מה אב שמטיף להגשמת החלום האמריקאי בדרך המלך מוכן לעשות כדי להגן עליהן.

אלא שהדילמות המורכבות תמיד מושלכות הצידה כדי להדגיש אותה נקודה: גם כשסמית נודניק, אובססיבי וכוחני - הוא צודק. זה מזכיר קצת אנשים בלתי נסבלים שאומרים "אני פרפקציוניסט מד" בראיונות עבודה כשהם מתבקשים למצוא חיסרון בעצמם. אם יש לדמות הזו חולשות, עצבים ומצוקות מוזרות (סמית עובד קשה על מבטא וטון ייחודיים לדמות, שלבטח לא ייקו בקליפים לפני קבלת האוסקר) - זה הכל כי הוא האמין בבנותיו וידע שהן יהיו כוכבות. יופי, וויל, גם אנחנו יודעים עכשיו ברעב שצדקת, ולכן בכל הסרט אין באמת דילמה או מתח. הסרט הזה מיותר, ומרגיז.

"תקשיבו, אין בעולם יצור יותר חזק ומסוכן מאישה שיודעת איך לחשוב", "כן, אבא!". הדיאלוג הזה נאמר - לא כבדיחה, לא כפרודיה - בין וויל סמית, גיבור "משפחה מנצחת", לבין מי שמגלמות את שתי בנותיו, ונוס וסרינה וויליאמס. כן, שתיים מהנשים המצליחות ומעוררות ההשראה של דורנו הן אליבא דהיסמית כאלו רק כי אבא שלהן "הסגביר" להן איך להיות כאלו, בסרט שכולו שילוב בין כתב תעמולה למשפחת וויליאמס ובעיקר לעומד בראשה לבין מכונה שאמורה להביא לסמית את האוסקר הראשון שלו. בארץ הסרט לפחות נקרא "משפחה מנצחת", להזכיר שאולי גם לבנות יש חלק בזה, שיפור מסוים מול הטייטל המגלומני King Richard באנגלית, שאמור להיות כאילו אירוני, אבל הוא לא ממש. סמית הוא באמת מלך לפי הסרט. השתחוו בפניו.

ונוס וסרינה וויליאמס הפיקו את הסרט הנורא הזה, מה שאומר שהן עומדות כנראה מאחורי התיאור המעליב והמזיק קטין שלהן, כנשים תלותיות לחלוטין בגבר-אלפא שהחליט עבורן הכל (וכנראה בעיקר רצו לרצות את אבא). עלעול קל בוויקיפדיה מעלה שלא בדיוק כך פני הדברים במציאות, אבל לא זו הבעיה: סרטים יכולים לייפות מציאות, השאלה לאיזו מטרה. ו"משפחה מנצחת" הוא סרט שוביניסטי, דוחה וילדותי. פסטיבל קיטש מלא סוכר, שנראה כמו פרסומת שאיש לא ביקש או חומר גלם לפרודיות הרבה יותר טובות שיגיעו אחריו.

הסרט, שביים הבמאי המתחיל ריינאלדו מרקוס גרין (שברור שהוא טכנאי, ואילו האיש החזק על הסט היה סמית כמפיק), מסתער עכשיו על האוסקר לא רק בקטגוריית השחקן הראשי, אלא בתור סרט שינסה לקטוף גם את הפרס המרכזי לסרט הטוב ביותר (אבוי), כמועמד "מעורר ההש" ראה". זה שעושה הכי נעים בגב לצופים שמרנים באקדמיה, אלה שפחות משנה להם אם בפרס הסרט הטוב ביותר יזכה אשכרה סרט טוב, ע"ע "הספר הירוק", "נאום המלך" ושורה ארוכה של זוכים גרועים אחרים - העיקר שנרגיש בסוף חמימים וצודקים. תראה, אני מבין את זה: קולנוע הוא גם כזה. לא כל הס-